

PENSIOENKAS TRACTEBEL

POWERBEL

PENSIOBEL

ENERBEL

ELGABEL

ORGANISME VOOR DE FINANCIERING VAN PENSIOENEN

BELEID VAN INTERNE MELDING “WHISTLEBLOWING”

Versie : 2023

Goedkeuring Raden van Bestuur van de O.F.P.'s : 20/04/2023

INLEIDING

Onverminderd de toepassing van de bepalingen van de wetgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, werd deze interne waarschuwingsprocedure ('whistleblowing') goedgekeurd door de raden van bestuur van de O.F.P.'s met het oog op het verminderen van de risico's op financieel verlies en/of reputatieschade als gevolg van de niet-naleving van de toepasselijke wetgeving en beleidslijnen, de waarden van de O.F.P.'s. en de principes die zijn vastgelegd in het integriteitsbeleid.

Het doel van dit beleid bestaat erin om op niveau van de O.F.P.'s :

- de procedurele mogelijkheden op te sommen om het bestaan van een mogelijke inbreuk binnen de O.F.P. te melden;
- en
- de personen op wie dit beleid van toepassing is te informeren over de bescherming die een melder van een bepaalde inbreuk geniet.

Op deze manier willen de O.F.P.'s transparantie bieden over hoe bepaalde problematische situaties kunnen worden aangepakt, zodat deze nader kunnen worden onderzocht en zo nodig passende maatregelen kunnen worden genomen.

Het is een aanvullende en subsidiaire procedure naast de normale interne procedures en mechanismes van interne controle, die gebruikt wordt indien de klokkenluider van mening is dat de normale hiërarchie niet of niet meer kan worden gevolgd.

BETROKKEN PERSONEN

Deze interne waarschuwingsprocedure is van toepassing op personen die zich beroepsmatig met de O.F.P.'s bezighouden, d.w.z., met name de leden van de operationele organen en de personeelsleden van de dienstverleners (met inbegrip van de bijdragende ondernemingen die als dienstverlener optreden).

Deze interne waarschuwingsprocedure geldt ook voor alle natuurlijke personen die, ook al staan zij niet in een professionele relatie tot het O.F.P., een (mogelijke) overtreding van de wet op het gebied van financiële diensten, producten en markten of de bestrijding van witwassen en financiering van terrorisme willen melden.

Met betrekking tot de beschermingsmaatregelen, is dit beleid ook van toepassing op facilitators (= personen die de klokkenluider op vertrouwelijke wijze bijstaan), derden die verbonden zijn met de klokkenluider en die ook slachtoffer kunnen zijn van vergelding (bv. familieleden, collega's enz.), evenals op juridische entiteiten die eigendom zijn van de klokkenluider, waarvoor de klokkenluider werkt of waarmee de klokkenluider in een professionele context verbonden is.

BEDOELDE INBREUKEN

De volgende door klokkenluiders geconstateerde (potentiële) inbreuken kunnen door hen worden gemeld:

- elk onethisch of illegaal gedrag met betrekking tot aspecten die onder de bevoegdheid en het toezicht van de O.F.P.'s vallen;
- elke inbreuk (of vermoeden van inbreuk):
 - op de waarden van de O.F.P.'s, de principes en de regels vastgelegd in hun integriteitsbeleid;
 - op de wetten waarvan de FSMA de naleving controleert¹. In het bijzonder gaat het om:
 - de WAP (nl. de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het fiscaal stelsel ervan en sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid);
 - de WIBP (nl. de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening);
 - de WAPBL (nl. titel 4 van de wet van 15 mei 2014 houdende diverse bepalingen);
 - de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie;
 - de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen mannen en vrouwen;
 - de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme en xenofobie ingegeven daden;
 - de wet van 5 maart 2002 betreffende het beginsel van non-discriminatie ten gunste van deeltijdwerkers;
 - de wet van 5 juni betreffende het non-discriminatiebeginsel ten voordele van werknemers met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd.

¹ Zie artikel 45 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

a) De in de wet van 28 november 2022 betreffende de bescherming van melders van inbreuken op het Unie- of nationale recht, vastgesteld binnen een juridische entiteit in de private sector, opgesomde inbreuken vallen er ook onder, namelijk: Alle mogelijke inbreuken (d.w.z. een handelen of nalaten) met betrekking tot:

1. overheidsopdrachten;
2. financiële diensten, producten en markten, voorkomen van witwassen en terrorismefinanciering (de hieronder opgesomde wetten waarvan de FSMA de naleving controleert, behoren tot deze categorie);
3. productveiligheid en conformiteit;
4. veiligheid van het vervoer;
5. bescherming van het milieu;
6. stralingsbescherming en nucleaire veiligheid;
7. veiligheid van levensmiddelen en diervoeders, diergezondheid en dierenwelzijn;
8. volksgezondheid;
9. consumentenbescherming;
10. bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens, en beveiliging van netwerk- en informatiesystemen;
11. bestrijding van belastingfraude;
12. sociale fraudebestrijding.

b) Dit beleid is ook van toepassing op inbreuken waardoor de **financiële belangen van de Europese Unie** worden geschaad, alsmede op inbreuken in verband met de **interne markt** (waaronder inbreuken op de mededingings- en staatssteunregels van de EU).

Deze lijst kan evolueren als gevolg van de goedkeuring van nieuwe wetten en de wijziging van de bestaande wetten.

Wanneer een wet bedoeld wordt, gebeurt dit met inbegrip van de uitvoeringsbesluiten zonder dat dit gepreciseerd hoeft te worden.

PROCEDURE

Elke inbreuk die betrekking heeft op de bovengenoemde domeinen kan, naar keuze, ter kennis gebracht worden van:

- a) De Compliance officer (beheerder meldingen) van de O.F.P.'s ('intern meldingskanaal'):

Mevrouw Corinne Merla
YOUNITY bcvba - Vorstlaan 36/8, 1170 Brussel
Corinne.merla@younity.be 02/880.77.80

Indien de melding betrekking heeft op de Compliance officer, of indien deze zelf een melding wil doen, wordt hij als beheerder van de meldingen vervangen door de voorzitter van de Raad van bestuur van het betrokken O.F.P. (zie contactgegevens in bijlage)

- b) **de federale coördinator of de bevoegde autoriteiten** ('extern meldingskanaal') Om dit te doen, moet de klokkenluider zich richten tot:

b.1) de bij koninklijk besluit bevoegd verklaarde autoriteiten, namelijk:

1. de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie;
2. de Federale Overheidsdienst Financiën;
3. de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
4. de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer;
5. de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg;
6. de Programmatorische Federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding, Sociale Economie en Grootstedenbeleid;
7. het Federaal Agentschap voor Nuclaire Controle;
8. het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten;
9. het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;
10. de Belgische Mededingingsautoriteit;
11. de Gegevensbeschermingsautoriteit;
12. de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten;
13. de Nationale Bank van België;
14. het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren;
15. de autoriteiten bedoeld in artikel 85 van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten;

16. het Nationaal Comité voor de beveiliging van de levering en distributie van drinkwater;
17. het Belgisch instituut voor postdiensten en telecommunicatie;
18. het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering;
19. het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;
20. de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening;
21. de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;
22. de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst;
23. de Autonome dienst Coördinatie Anti-Fraude (CAF);
24. de Scheepvaartcontrole

b.2) de federale ombudsmannen, die zullen optreden als federaal coördinator voor externe meldingen via www.mediateurfederal.be / www.federaalombudsman.be

De federale ombudsmannen hebben de opdracht om:

- externe meldingen van inbreuken te ontvangen;
- na te gaan of ze ontvankelijk zijn en of er een redelijk vermoeden is dat de gemelde inbreuken hebben plaatsgevonden;
- en, indien dit het geval is, ze doorsturen naar de instantie die bevoegd is om de melding te onderzoeken.

In uitzonderlijke gevallen, zoals wanneer geen enkele instantie bevoegd is, komen de federale ombudsmannen tussenbeide om het onderzoek ten gronde te voeren.

Elke aangewezen instantie publiceert de volgende informatie op een afzonderlijke, herkenbare en toegankelijke pagina van haar website:

- de voorwaarden voor de bescherming;
- haar contactgegevens;
- de concrete procedure;
- de regels inzake vertrouwelijkheid;
- de opvolgingsmaatregelen;
- de beroepsmogelijkheden en procedures ter bescherming tegen represailles.

De klokkenluiders hebben de mogelijkheid om intern ('intern meldingskanaal') of via een extern kanaal ('extern meldingskanaal') te rapporteren. Ze worden echter aangemoedigd om eerst de in dit beleid beschreven interne meldingsprocedure te volgen, zodat ze het gemelde probleem eventueel intern kunnen aanpakken voordat ze overgaan tot externe melding.

Een interne melding kan schriftelijk gebeuren per brief en/of e-mail, of mondeling via telefoon of andere voicemailsysteem of, op verzoek van de melder, door middel van een persoonlijke ontmoeting binnen een redelijke termijn.

Interne meldingen kunnen anoniem worden gedaan.

De personen die een interne melding doen, worden niettemin aangemoedigd om hun identiteit aan de contactpersoon bekend te maken, met dien verstande dat deze vertrouwelijk zal blijven en alleen bekend zal zijn bij de contactpersoon en niet zal worden bekendgemaakt, tenzij dit wettelijk verplicht is. Het verstrekken van de identiteit stelt de contactpersoon in staat om de melders te informeren over hun rechten en plichten en zo nodig om nadere informatie te vragen.

VERWERKING VAN DE MELDING

a) Intern meldingskanaal

Ongeacht de door de klokkenluider gekozen methode om de (potentiële) inbreuk intern te melden (mondeling of schriftelijk), is de vertrouwelijkheid van de identiteit van de klokkenluider en van eventuele in de melding genoemde derden altijd gewaarborgd.

Deze gegevens zijn immers alleen toegankelijk voor de Compliance Officer en zijn team, als beheerder van de waarschuwing (of voor de Voorzitter van de Raad van Bestuur van de betrokken O.F.P. indien deze hem vervangt). De Compliance Officer garandeert steeds een neutrale en onafhankelijke opvolging van de melding en de afwezigheid van mogelijke belangenconflicten.

De Compliance Officer (of de voorzitter van de Raad van bestuur van het betrokken O.F.P. indien hij/zij de Compliance Officer vervangt) zal zich steeds professioneel en integer gedragen, waarbij de melding steeds met de nodige discretie wordt behandeld met inachtneming van de bepalingen van de wetgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en waarbij een grondige opvolging en verwerking van de ontvangen melding wordt verzekerd.

De beheerder van de melding neemt de melding op in een daartoe bestemd meldingsregister en informeert de Voorzitter van de Raad van bestuur van het betrokken O.F.P dat er een melding is ingediend.

Het meldingsregister is alleen toegankelijk voor de beheerder van de meldingen en voor de FSMA. De identiteit van de informant wordt geanonimiseerd.

Binnen de 7 dagen na ontvangst van de melding stuurt de meldingsbeheerder de klokkenluider een ontvangstbevestiging (tenzij de melding anoniem is).

De meldingsbeheerder voert in alle discretie een onderzoek uit.. Daartoe kan hij/zijcontact opnemen met elke persoon die hij/zij noodzakelijk acht.

Uiterlijk 3 maanden na de ontvangstbevestiging ontvangt de klokkenluider feedback over de maatregelen die naar aanleiding van zijn of haar melding zijn overwogen of genomen en over de redenen voor deze opvolging.

De conclusies van dit onderzoek worden opgenomen in een schriftelijk verslag dat in geanonimiseerde vorm wordt overhandigd aan de voorzitter van de Raad van bestuur van het betrokken O.F.P. (of aan de leden van de Raad van bestuur van het betrokken O.F.P. indien de voorzitter ervan optreedt als meldingsbeheerder) en wordt opgenomen in het meldingsregister.

Indien uit het onderzoek ernstige aanwijzingen voor inbreuken blijken, wordt deze melding op de agenda geplaatst van de eerstvolgende Raad van bestuur, die uiterlijk drie maanden na ontvangst van het verslag beslist over het vervolg van het dossier.

De klokkenluider zal ingelicht worden over het gegeven gevolg aan de procedure die hij/zij ingesteld heeft.

b) Extern meldingskanaal

Binnen 7 dagen na ontvangst van de melding krijgt u als klokkenluider hiervan een bevestiging, tenzij u uitdrukkelijk anders verzoekt of tenzij de federale ombudsmannen/bevoegde autoriteit op redelijke gronden van mening is dat het versturen van een dergelijke bevestiging de identiteit van de klokkenluider in gevaar zou brengen.

Binnen een redelijke termijn, en in elk geval uiterlijk drie maanden na de ontvangstbevestiging van de melding, wordt aan de klokkenluider feedback gegeven. In gerechtvaardigde gevallen kan van deze termijn van drie maanden worden afgeweken. In dit geval moet uiterlijk binnen zes maanden aan de klokkenluider feedback worden gegeven.

Ten slotte moet de bevoegde autoriteit de auteur van de melding op de hoogte brengen van het eindresultaat van het naar aanleiding van de melding verrichte onderzoek. Ook kunnen bevoegde autoriteiten oordelen dat de inbreuk waarvoor een melding is gegeven, duidelijk van geringe betekenis is en dat er dus geen verdere follow-up nodig is. De bevoegde autoriteit dient deze beslissing echter te motiveren.

c) Openbaarmaking

Naast de mogelijkheden van interne en/of externe melding, moet worden vermeld dat ook kan worden gekozen voor openbaarmaking, inde pers of in andere openbare media.

De volgende voorwaarden moeten echter in overweging worden genomen:

De klokkenluider heeft eerst een interne en externe melding gedaan of heeft rechtstreeks een externe melding gedaan waarvoor binnen de termijn geen passende maatregelen zijn genomen;

of

De klokkenluider heeft gegronde redenen om te aan te nemen dat:

- de inbreuk een onmiddellijk of reëel gevaar voor het algemeen belang kan vormen, bijvoorbeeld als er sprake is van een noodsituatie of een risico van onherstelbare schade;
- er een risico van vergelding is voor externe melding of het onwaarschijnlijk is dat de inbreuk effectief zal worden verholpen. Dit komt door de bijzondere omstandigheden van de zaak (bijvoorbeeld wanneer een autoriteit betrokken is).

BESCHERMING

De persoon die te goeder trouw een inbreuk meldt, kan gegevens verschaffen die normaal als vertrouwelijk beschouwd worden (behalve in de gevallen die specifiek zijn voorzien in de wet van 28 november 2022). Hij of zij kan in geen geval aansprakelijk gesteld worden voor de bekendmaking van deze gegevens.

Het O.F.P. waarborgt dat de personen die te goeder trouw inbreuken melden, beschermd zullen worden tegen elke rechtstreekse of onrechtstreekse tuchtmaatregel of elke gelijkaardige belangrijke beslissing, zelfs indien de aangeklaagde feiten later ongegrond blijken te zijn.

Zij kunnen met name niet het slachtoffer worden van maatregelen/represailles zoals:

- schorsing, tijdelijke buitendienststelling, ontslag of soortgelijke maatregelen;
- degradatie of weigering van bevordering;
- overdracht van taken, verandering van werkplek, loonsverlaging, verandering van werktijden;
- onthouden van opleidingen;
- negatieve prestatiebeoordeling of arbeidsreferentie;
- het opleggen of toepassen van een tuchtmaatregel, berisping of andere sanctie, zoals een geldboete;
- dwang, intimidatie, pesterijen of uitsluiting;
- discriminatie, nadelige of ongelijke behandeling;

- niet-omzetting van een tijdelijke arbeidsovereenkomst in een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd, indien de werknemer redelijkerwijs mocht verwachten dat hem een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd zou worden aangeboden;
- niet-verlenging of vervroegde beëindiging van een tijdelijke arbeidsovereenkomst;
- schade, waaronder reputatieschade, met name op sociale media, of financiële schade, waaronder omzet- en inkomensverlies;
- plaatsing op een zwarte lijst op basis van een informele of formele overeenkomst voor een hele sector of bedrijfstak, waardoor de betrokkene geen baan in die sector of bedrijfstak kan vinden;
- vervroegde beëindiging of beëindiging van een overeenkomst voor de levering van goederen of diensten;
- intrekken van een vergunning of licentie;
- openbaarmaking van psychiatrische of medische gegevens

Klokkenluiders zijn echter beschermd tegen mogelijke represailles

mits:

- zij redelijke gronden hadden om aan te nemen dat de informatie over de inbreuken op het moment van de melding waar was; en
- de verstrekte informatie binnen de werkingssfeer van dit beleid valt;
- zij een interne of externe melding of openbaarmaking hebben gedaan via de in dit beleid vermelde middelen.

Anonieme klokkenluiders zijn onder bovengenoemde voorwaarden ook beschermd als zij later worden geïdentificeerd en slachtoffer worden van represailles.

Elke beschermde persoon (klokkenluider, facilitator, derden of juridische entiteiten verbonden met de klokkenluider) die meent dat hij/zij slachtoffer is of met represailles wordt bedreigd, kan een gemotiveerde klacht indienen bij de **federale coördinator**, die een buitengerechtelijke beschermingsprocedure opstart.

Deze mogelijkheid doet geen afbreuk aan het recht van de beschermde persoon om zicht rechtstreeks tot de Arbeidsrechtbank te wenden.

SANCTIES

Binnen de grenzen van de wet van 28/11/2022 kunnen natuurlijke rechtspersonen of rechtspersonen die een aangifte verhinderen of trachten te verhinderen of die vergeldingsmaatregelen nemen, die onnodige gerechtelijke of buitengerechtelijke procedures zouden instellen of die de zwijgplicht zouden schenden, worden bestraft in overeenstemming met het Sociaal Strafwetboek. Dit geldt echter niet wanneer de bevoegde autoriteiten uit hoofde van specifieke wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen sancties of administratieve maatregelen opleggen wegens inbreuken op hoofdstuk 3 en artikel 22 van bovengenoemde wet.

Klokkenluiders worden er echter op gewezen dat zij geen uitdrukkelijke bescherming genieten indien zij bewust valse informatie hebben meegedeeld of bekendgemaakt. In dat geval zullen zij ook de slachtoffers van de daaruit voortvloeiende schade moeten vergoeden.

BEKENDMAKING VAN DIT BELEID

Dit beleid wordt aan de personeelsleden van Contassur Bijstand Advies en aan de controlefuncties meegedeeld via een beveiligde toegang tot een Sharepoint.

Het wordt ook meegedeeld aan de andere dienstverleners van het O.F.P. en aan de leden van de organen van de O.F.P.'s en de verbonden ondernemingen. De dienstverleners van de O.F.P.'s verbinden zich ertoe dit beleid bekend te maken aan al hun personeelsleden die voor de O.F.P.'s werken.

De O.F.P.'s zorgen er tevens voor dat dit beleid bekend wordt gemaakt via de kanalen die zij het meest geschikt achten.